
Bidrag til full atomnedrustning

AKTUELT

KIRSTEN OSEN

Norske leger mot atomvåpen

I oktober hadde Norge besøk av en delegasjon fra Middel Powers Initiative som var på turné for å samle støtte til NAC-resolusjonen i FN og til revurdering av NATOs atomstrategi.

Middle Powers Initiative er en sammenslutning av åtte organisasjoner og har som mål å motivere regjeringer i mellomstore land til å arbeide aktivt for å avskaffe atomvåpen. International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) er medlem, og Norske leger mot atomvåpen bistod delegasjonen med møter i Forsvarsdepartementet og Utenriksdepartementet.

New Agenda Coalition (NAC), som består av sju mellomstore land inkludert Sverige, arbeider for å få atommaktene til å ta forpliktelsene til full atomnedrustning på alvor. For tredje år på rad har koalisjonen lagt frem et resolusjonsforslag for full atomnedrustning i FN (1). Teksten er vesentlig endret fra i fjor da Norge avstod fra å stemme. Den inkorporerer nå deler av det enstemmig vedtatte sluttdokument fra tilsynskonferansen for ikke-spredningsavtalen tidligere i år (2). Etter besøket i Oslo var delegasjonen optimistisk med hensyn til Norges stemme. De fikk rett. Et overveldende flertall av verdens land, inkludert alle NATO-land, med unntak av Frankrike, stemte ja.

I sluttdokumentet lover atommaktene full atomnedrustning. Løftet gjentas i NAC-resolusjonen. NATOs fortsatte satsing på atomavskrekking er uforenlig med dette. Norge står her overfor en lojalitetskonflikt: Skal vi prioritere internasjonal lov eller skal vi godta NATOs avhengighet av atomvåpen? Delegasjonen oppfordret regjeringen til å øve press innen NATO for å få alliansen til å revurdere sin atomstrategi. NATO kan ikke på sikt eksistere med et brudd på internasjonal lov.

Verdens helseorganisasjon har definert atomvåpen som den største trussel mot livet og livsgrunnlaget på jorden. Den norske lægeforening har, i likhet med World Medical Association og en rekke andre nasjonale legeforeninger, anerkjent kampen mot atomvåpen som en del av

det forebyggende helsearbeid. Legeforeningen har i flere år støttet NAC-resolusjonen i brev til regjeringen (1).

LITTERATUR

1. Nesje SB. Legeforeningen støtter forslag om full atomnedrustning. Tidsskr Nor Lægeforen 1999; 119: 4389.
2. Osen K. Ny inspirasjon i kampen mot atomvåpen Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 200: 2076.

Publisert: 20. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.